

STAATSCOURANT

Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.

Nr. 38960

26 juli 2016

Advies Raad van State betreffende het ontwerp van een algemene maatregel van bestuur, tot wijziging van het Besluit gastoestellen en het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten in verband met de veranderende samenstelling van gas in Nederland, alsmede technische wijziging van enige andere besluiten

Nader Rapport

4 mei 2016
918328-143734-VGP

Aan de Koning

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 1 december 2015, no. 2015002116, machtigde Uwe Majesteit de Afdeling advisering van de Raad van State haar advies inzake het bovenvermelde ontwerp van een algemene maatregel van bestuur rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 29 januari 2016, nummer W13.15.0422/III, bied ik U hierbij aan.

De Raad van State adviseert het besluit vast te stellen, maar acht op onderdelen een dragende motivering of aanpassing van het ontwerpbesluit aangewezen. Het nut en de noodzaak van het voorgestelde verbod dienen, mede in het licht van het evenredigheidsbeginsel, naar de mening van de Raad dragend te worden gemotiveerd. Indien daarin niet kan worden voorzien is de Raad van mening dat van het verbod dient te worden afgezien.
Met betrekking tot de nut en noodzaak van het onderhavige ontwerpbesluit wijst de Raad op een recent antwoord van de Minister van Economische Zaken op Kamervragen dat 'een overgang (...) echter duur en complex (is), terwijl de marktvraag naar gas naar verwachting daalt en in de resterende gasvraag mogelijk zou kunnen worden voorzien door hoogcalorisch gas naar laagcalorisch gas te converteren. Het is daarom onzeker of deze overstap daadwerkelijk zal worden gemaakt'. De Raad is, gezien de constatering dat niet vaststaat dat wordt overgestapt naar een andere gassamenstelling, vooralsnog niet overtuigd van de noodzaak van het voorgestelde verbod.
Gelet op de bestaande onzekerheid over de overstap naar gas met een andere samenstelling, merkt de Afdeling op dat de noodzaak van het voorgestelde verbod per 1 januari 2017 een dragende motivering behoeft.

De regering deelt de mening van de Raad niet en kan ten aanzien van het door de Raad aangehaalde citaat van de minister van Economische Zaken (Kamerstukken II 2015/16, 33 529, nr. 214, blz. 19 en blz. 53) toelichten dat het citaat de overstap betreft van laag- op hoog calorisch gas. Zoals in de nota van toelichting is beschreven zal ook zonder deze overstap de samenstelling van het laagcalorische gas veranderen doordat dit gas in toenemende mate niet uit het Groningenveld afkomstig is maar door middel van stikstofconversie gemaakt wordt uit ingevoerd hoogcalorisch gas waarvan de samenstelling onbekend is.
Dit is het zogenoemde G+-gas. In het rapport Gaskwaliteit voor de toekomst (eerste bijlage bij Kamerstukken 2010/11, 29 023, nr. 84) wijzen de auteurs er op dat de veiligheid van gastoestellen bij enige inzet van stikstofconversie niet op basis van testen aan gastoestellen is aangetoond, maar slechts door de praktijk wordt gesuggereerd. De eis dat gastoestellen G+- gas aankunnen, is in de optiek van deze onderzoekers voor de veiligheid een maatregel die al bij de start van productie van laagcalorisch gas door stikstofconversie, plaats had moeten hebben. (Vergelijk tabel 3 op blz. 81 van Gaskwaliteit voor de toekomst deel 1, met figuur 8 op blz. 39.) De eis dat toestellen ook hoogcalorisch gas aankunnen heeft volgens de gastoestelfabrikanten en -importeurs geen effect op de prijs, waardoor het voor de lange termijn kostenefficiënt is deze eis al op te nemen.
De zwaarte van de maatregel zal in de visie van de regering niet licht de evenredigheid met de veiligheidswinst overtreffen. Ten aanzien van de ingangsdatum van de overgang van gassamenstelling wijst de regering naar de in de Nota van Toelichting aangehaalde brief van de minister van Economische Zaken. Hierin is vermeld dat de huidige gassamenstelling tot 2022 is gegarandeerd. Vanuit veiligheidsoogpunt en gelet op de lange levensduur van gastoestellen is de voorgestelde maatregel om die reden thans noodzakelijk. Bij het invoeren van nieuwe eisen aan gastoestellen ligt het voor de hand ook te eisen dat zij aantoonbaar geschikt gemaakt kunnen worden voor hoogcalorisch gas. Hierop wordt in het onderstaande verder ingegaan naar aanleiding van opmerkingen van de Raad over de situatie in Duitsland.

De Raad wijst op richtlijn 2009/142/EG (hierna: de Gastoestellenrichtlijn), die de voorwaarden harmoniseert die nodig zijn om te voldoen aan de dwingende en fundamentele voorschriften inzake veiligheid, gezondheid en energiebesparing in verband met gastoestellen. Uit de fundamentele voorschriften vloeit voort dat in lidstaten alleen toestellen op de markt mogen worden aangeboden, indien zij bij normaal gebruik geen gevaar opleveren voor personen, huisdieren en eigendommen. Wanneer een gastoestel in overeenstemming is met de nationale normen ter uitvoering van de geharmoniseerde normen of de nationale normen, voor zover er op de door deze normen bestreken gebieden geen geharmoniseerde normen bestaan, wordt het toestel vermoed in overeenstemming te zijn met de fundamentele voorschriften. De Gastoestellenrichtlijn verbiedt de lidstaten het in de handel brengen en ingebruikneming van gastoestellen die voldoen aan de richtlijn te verbieden, te beperken of te belemmeren, indien die voorzien zijn van de CE-markering.
Het in het ontwerpbesluit opgenomen verbod houdt in dat bepaalde gastoestellen worden verboden, ook wanneer deze voldoen aan de richtlijn en voorzien zijn van de CE-markering. In de toelichting bij het ontwerpbesluit wordt geen aandacht besteed aan de Gastoestellenrichtlijn en de ruimte die deze zou bieden voor het verbod. Daarbij merkt de Raad op dat de Gastoestellenrichtlijn slechts een beperkte vrijwaringmogelijkheid biedt om gastoestellen die gevaar kunnen opleveren voor de veiligheid van personen, huisdieren of eigendommen, uit de handel te nemen of het in de handel brengen daarvan te verbieden dan wel te beperken.

Zolang de gassamenstelling niet verandert (niet eerder dan 2022, maar waarschijnlijk na 2030) vormen gastoestellen die voldoen aan de richtlijn en zijn voorzien van de CE-markering immers geen gevaar voor personen, huisdieren en eigendommen. Nu het voorgestelde verbod niet overeenkomstig de Gastoestellenrichtlijn, maar overeenkomstig de Notificatierichtlijn bij de Europese Commissie is aangemeld, beroept de Minister zich, volgens de Raad, kennelijk op de rechtvaardigingsgronden die artikel 36 VWEU biedt om dergelijke maatregelen te treffen. De Raad wijst er echter op dat in geval van volledige harmonisatie als hier aan de orde de lidstaten geen beroep meer kunnen doen op de rechtvaardigingsgronden van artikel 36 VWEU.
De Raad merkt op dat volgens vaste rechtspraak van het Europese Hof van Justitie een (potentieel) handelsbelemmerende maatregel als het voorgestelde verbod hoe dan ook alleen is toegestaan, indien het proportioneel is aan de algemene (niet-economische) belangen die het beoogt te beschermen. Dit komt erop neer dat de maatregel noodzakelijk, geschikt en evenredig moet zijn.
In de toelichting wordt expliciet ingegaan op drie mogelijke instrumenten in anticipatie op een wijziging van de gassamenstelling: het wettelijke verbod, een wettelijk verplichte vermelding en een convenant. Daaraan wordt elders in de toelichting toegevoegd dat het testen en aanpassen van alle toestellen voor 1 januari 2017 geen reële oplossing lijkt, omdat dit een arbeidsintensieve en miljoenen euro's kostende operatie is. Ten aanzien van de evenredigheid van het verbod wordt slechts volstaan met de opmerking dat de maatregel gerechtvaardigd is ter bescherming van 'de openbare veiligheid, de gezondheid en het leven van personen'.
Gelet op het bovenstaande concludeert de Raad dat in de toelichting een inhoudelijke toetsing aan het evenredigheidsbeginsel ontbreekt. Het ontbreken van een dergelijke toets prangt des te meer, nu uit antwoorden van de Minister van Economische Zaken op Kamervragen blijkt dat 'onzeker (is) of deze overstap daadwerkelijk zal worden gemaakt'.

Naar aanleiding van deze opmerkingen van de Raad ten aanzien van de toepasselijkheid van de Gastoestellenrichtlijn, de Notificatierichtlijn, dan wel artikel 36 VWEU, merkt de regering op dat in artikel 6 van de Gastoestellenrichtlijn wordt verwezen naar de Notificatierichtlijn. Op grond van de Gastoestellenrichtlijn is het ontwerp van dit besluit aangemeld onder de Notificatierichtlijn.
Terecht merkt de Raad op dat in geval van volledige harmonisatie, lidstaten geen beroep meer kunnen doen op artikel 36 VWEU. Zoals in de nota van toelichting is vermeld is het ontwerpbesluit gemotiveerd vanuit het oogpunt van veiligheid van de consument. Daarbij geldt dat vanaf 2022 de huidige gassamenstelling niet is gegarandeerd. Een beroep op de vrijwaringmogelijkheid uit de Gastoestellenrichtlijn is op die gronden gerechtvaardigd. Een verdere toetsing aan artikel 36 VWEU of de vaste rechtspraak van het Hof van Justitie op grond van artikel 36 VWEU acht de regering derhalve niet nodig. De nota van toelichting is op dit punt aangepast en verduidelijkt.

De Raad merkt op dat de keuze voor een verbod vanaf 1 januari 2017 wordt mede ingegeven door de kans dat de consument in onwetendheid een 'verkeerd toestel' aanschaft.

Het verbod laat onverlet dat gastoestellen die (kort) vóór de inwerkingtreding-datum zijn geïnstalleerd, op het moment dat de overstap naar een andere gassamenstelling wordt gemaakt, mogelijk niet geschikt zijn voor de nieuwe gassamenstelling en hoe dan ook zullen moeten worden aangepast of vervangen. In de toelichting wordt hierop naar de mening van de Raad slechts summier ingegaan. De overheid moet ervoor zorgen dat de consument wordt geïnformeerd over de veranderende situatie. 'De consument kan dan zelf in huis passende maatregelen treffen om gastoestellen veilig te kunnen gebruiken, ook al is dat niet wettelijk verplicht'.
Dit roept voor de Raad de vraag op waarom het in deze situatie voldoende wordt geacht om de

consument te informeren, terwijl deze optie kennelijk geen rol speelt bij het voorkomen van het risico dat de consument in onwetendheid een 'verkeerd' toestel aanschaft.

De regering acht het voorgestelde ontwerpbesluit proportioneel. Een veiligheidsrisico is immers concreet aanwezig, doordat de huidige gassamenstelling met ingang van 2022 niet langer is gegarandeerd. De regering acht het van belang dat de consument hiermee tijdig rekening kan houden en acht het niet proportioneel indien de consument hiermee pas in 2022 wordt geconfronteerd, gelet op de lange levensduur van gastoestellen. Zoals in de nota van toelichting is aangegeven zal naast het verbod uit het ontwerpbesluit de consument worden geïnformeerd over de komende veranderingen. De reden dat de consument in huis zelf verantwoordelijk is voor passende maatregelen is gelegen in artikel 1, tweede lid, van de Warenwet. Op deze plaats is ten aanzien van de werkingssfeer van de Warenwet bepaald dat de Warenwet, en daarmee het onderhavige ontwerpbesluit, niet van toepassing is ten aanzien van hetgeen geschiedt in de sfeer van particulier huishouding. Het ontbreken van een wettelijke bevoegdheid staat een goede voorlichting om de consument te bewegen om zelf actie te ondernemen overigens niet in de weg. De regering is zich ervan bewust dat uitsluitend de maatregel in het ontwerpbesluit niet volstaat om op een verantwoorde wijze de overstap naar een andere gassamenstelling te maken. Om de veiligheidsrisico's zo klein mogelijk te houden en om de kosten voor burgers en overheid zo laag mogelijk te houden op het moment dat wordt overgestapt op een andere gassamenstelling kiest de regering er wel voor thans een wettelijk verbod in te stellen.

De Raad wijst op de maatregelen die Duitsland treft naar aanleiding van de omschakeling van laagcalorisch naar hoogcalorisch gas in bepaalde delen van het land. Volgens de toelichting is in Duitsland een verbod op gastoestellen die niet geschikt zijn voor een brede band voor laagcalorisch gas en/of hoogcalorisch H-gas reeds ingevoerd.
Ziet de Raad het goed, dan is in Duitsland echter geen sprake van een wettelijk verbod, maar worden alle gastoestellen bij de eindgebruikers, het gaat om circa 5,4 miljoen toestellen en installaties, aangepast door een (monteur van een) gespecialiseerd bedrijf. De omzetting naar een andere gaskwaliteit gebeurt in Duitsland stap voor stap en geschat wordt dat er gemiddeld jaarlijks circa 450.000 gastoestellen worden aangepast in de periode 2015–2030. In dit verband kan de Raad de redenering dat het testen van alle gastoestellen 'voor 1 januari 2017' zou moeten plaatsvinden, in het licht van het feit dat een eventuele aanpassing in Nederland niet eerder dan 2022, maar waarschijnlijk na 2030 plaats zal vinden, niet volgen.

De regering wijst de Raad erop dat de Duitse regering binnen de in Duitsland wettelijk geregelde verantwoordelijkheden en kenmerken van de Duitse gasmarkt effectief de gastoestellenmarkt zo heeft ingericht dat er sinds lange tijd slechts toestellen worden verkocht die om te schakelen zijn naar verbruik van hoogcalorisch gas. Ter verduidelijking is het woord 'effectief' toegevoegd aan de desbetreffende passage in de nota van toelichting. Dankzij het verbod blijven de kosten van de omzetting beperkt. Er hoeven immers in principe geen toestellen voortijdig afgedankt te worden. Het ontwerpbesluit neemt deze strategie van Duitsland en België over. Dit bespaart mogelijk miljarden euro's en leidt volgens de gastoestellenfabrikanten en -importeurs niet tot duurdere toestellen voor de consument. Zoals in de nota van toelichting is vermeld acht de regering het vanuit veiligheidsoogpunt gewenst dat alle gastoestellen geschikt worden voor de nieuwe gassamenstelling. De door de Raad aangedragen optie kan hiervoor geen alternatief vormen.

De Raad constateert dat in de rapportage Gaskwaliteit voor de toekomst, deel 2 uit 2011, een mogelijkheid wordt beschreven die ook betekent dat installateurs bij consumenten moeten zorgen voor aanpassingen van installaties, namelijk de optie 'Onderhoud/vervanging op basis van triage'. In de rapportage staat niet alleen een berekening van de kosten van integrale vervanging van huishoudelijke apparatuur, zoals overgenomen in de toelichting, maar ook van de kosten die deze optie met zich zou brengen. In de toelichting wordt hierop niet ingegaan.
De Raad wijst erop dat in de Transitiestudie G-gas uit 2013 voorts wordt gerefereerd aan maatregelen als een 'verplichte APK-keuring' voor bepaalde gebruiksapparatuur en het in verband daarmee waar nodig introduceren van verplichte sensoren die de vrijkomende schadelijke gassen detecteren. Deze maatregelen maken deel uit van een in de Transitiestudie G-gas beschreven mix aan beleidsacties op grond waarvan in dit rapport wordt geconcludeerd dat – behoudens onverwachte of onvoorziene gasmarktontwikkelingen – de transitieperiode tot ten minste 2030 kan worden verlengd.

De regering kan op dit punt toelichten dat het testen van toestellen in de redenering in paragraaf 1.2 van de rapportage Gaskwaliteit voor de toekomst niet is bedoeld als stap in een ombouw, maar als onderzoek op basis waarvan zou kunnen blijken dat veel of vrijwel alle opgestelde gastoestellen G+-gas aankunnen. Deze gastoestellen kunnen met zekerheid geen hoogcalorisch gas (H-gas) aan.

Uit de toelichting wordt het de Raad niet duidelijk of is overwogen om gebruik te maken van de in het kader van de Gastoestellenrichtlijn bestaande mogelijkheid om de technische normen waaraan de gastoestellen die in Nederland op de markt worden gebracht moeten voldoen, te laten aanpassen

door de (nationale of Europese) normalisatie-instellingen zodat de gastoestellen zowel de huidige als de toekomstige gassamenstelling aan kunnen. Het komt de Raad voor dat, hoewel het aanpassen van Europese normen een langdurig traject kan betreffen, daarmee duidelijkheid kan worden geschapen over welke toestellen in Nederland in de transitieperiode op grond van de Gastoestellenrichtlijn mogen worden verkocht.
De regering kan ten aanzien van deze opmerking van de Raad toelichten dat het ontwikkelen van een norm voor gastoestellen geen garantie biedt dat gastoestellen de nieuwe gassamenstelling in 2022 aankunnen.

Zoals in de nota van toelichting is uiteen gezet acht de regering dit vanuit veiligheidsoogpunt wel wenselijk en ligt de keuze om via normen te werken in dit geval minder voor de hand. De regering kan voorts toelichten dat ten aanzien van de te hanteren gassamenstelling, die als G+-gas wordt gedefinieerd in 2013 een verzoek is gedaan om aan het Comité Européen de Normalisation (CEN) mandaat te geven om de norm EN 437 aan te passen, zodat niet langer met een naamloze gascategorie hoeft te worden gewerkt en op dit punt gebruik gemaakt kan worden van een geharmoniseerde norm. Naar aanleiding van de notificatieprocedure is de nota van toelichting op dit punt aangevuld.

De Raad trekt de conclusie dat de nota van toelichting niet ingaat op de Gastoestellenrichtlijn en de ruimte die deze zou bieden voor het verbod. De Raad is er vooralsnog niet van overtuigd dat de Gastoestellenrichtlijn ruimte biedt voor een verbod als hier voorgesteld. Indien een verbod als hier aan de orde op grond van de Gastoestellenrichtlijn dan wel artikel 36 VWEU wordt voorgesteld, moet hoe dan ook blijken dat het verbod noodzakelijk, geschikt en evenredig is. Uit de toelichting op het ontwerpbesluit blijkt naar de mening van de Raad onvoldoende of alternatieven voor het voorgestelde verbod zijn overwogen. Gelet hierop en mede in het licht van het feit dat de overstap naar ander gas onzeker is, blijkt onvoldoende uit de toelichting dat de voorgestelde maatregel noodzakelijk en evenredig is ter verwezenlijking van het gestelde doel. Hiermee staat niet vast dat het voorgestelde verbod gerechtvaardigd is, hetgeen vereist is gelet op het feit dat het verbod een (potentieel) handelsbelemmerende maatregel is. De Afdeling adviseert in het licht van het voorgaande de keuze voor een verbod per 1 januari 2017 van een dragende motivering te voorzien. Indien in een dergelijke motivering niet kan worden voorzien adviseert de Raad van het verbod af te zien.

Zoals eerder in dit nader rapport en in de nota van toelichting uiteengezet deelt de regering de mening van de Raad niet dat zou moeten worden afgezien van het ontwerpbesluit. De regering ziet nut en noodzaak voor het op dit moment vaststellen van het besluit vanuit het oogpunt van veiligheid. Ook is de regering van mening dat een deugdelijke afweging is gemaakt tussen de meest in het oog springende alternatieven en dat dit in de nota van toelichting is onderbouwd. Naar aanleiding van het advies van de Raad is de nota van toelichting op enkele punten aangevuld ter verduidelijking.

De Raad wijst erop dat de nota van toelichting vermeldt dat het ontwerpbesluit ter notificatie aan de Europese Commissie is voorgelegd. De Europese Commissie en andere EU-lidstaten hebben tot 19 februari 2016 de tijd om op het ontwerpbesluit te reageren. Gelet op het maatschappelijk belang van dit voorstel wijst de Raad erop dat indien de notificatie aanleiding geeft tot het aanbrengen van wijzigingen van ingrijpende aard, zij over deze wijzigingen opnieuw moet worden gehoord.

De regering kan de Raad op dit punt berichten dat de notificatie bij de Europese Commissie geleid heeft tot een reactie van de Europese Commissie en van de Franse regering zonder dat de standstill-periode is verlengd.
Beide reacties hebben betrekking op de bij het ontwerpbesluit vermelde tabel met gassamenstellingen, die op grond van de Gastoestellenrichtlijn dient te worden gepubliceerd (bijlage VI).

De Europese Commissie en de Franse regering zijn van mening dat een nieuwe gascategorie dient te worden opgenomen in de Europese geharmoniseerde norm EN437 die de proefgassen, proefdrukken en toestelcategorieën omvat met betrekking tot het gebruik van gasvormige brandstoffen van de eerste, tweede en derde familie en dient als referentiedocument voor de specifieke normen die gelden voor toestellen die onder het toepassingsgebied van de gastoestellenrichtlijn desbetreffende gastoestellen vallen. Tot die tijd kan gebruik worden gemaakt van de tabel zoals gepubliceerd in het Officiële Publicatieblad van de Europese Unie (OPEU C44/10 van 5 februari 2016), waarin een naamloze categorie is opgenomen voor het Nederlandse gastype.
De regering kan hierover toelichten dat in 2013 een verzoek is gedaan om aan het Comité Européen de Normalisation (CEN) mandaat te geven om de norm EN 437 aan te passen, zodat niet langer met een naamloze categorie hoeft te worden gewerkt. Inmiddels zijn de daarvoor benodigde procedurele stappen in gang gezet. De regering is bereid om deze ontwikkelingen te bevorderen met inachtneming van de wettelijke verantwoordelijkheden voor productveiligheid.
De notificatieprocedure heeft niet geleid tot wijzigingen in het ontwerpbesluit.

Ik moge U verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde ontwerp van een algemene maatregel van bestuur en de gewijzigde nota van toelichting vast te stellen.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers.

Advies Raad van State

No.W13.15.0422/III
's-Gravenhage, 29 januari 2016

Bij Kabinetsmissive van 1 december 2015, no.2015002116, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit gastoestellen en het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten in verband met de veranderende samenstelling van gas in Nederland, alsmede technische wijziging van enige andere besluiten, met nota van toelichting.

Het ontwerpbesluit beoogt te bewerkstelligen dat gastoestellen die in Nederland op de markt worden gebracht, een toekomstige aanpassing van het gedistribueerde Groningen gas (G-gas) op een veilige manier kunnen verwerken. Het ontwerpbesluit behelst, vooruitlopend op deze aanpassing, een verbod om vanaf 1 januari 2017 een gastoestel te koop aan te bieden dat niet aantoonbaar geschikt is voor laagcalorisch pseudo-Groningen gas (G+-gas) en hoogcalorisch gas (H-gas), dan wel niet aantoonbaar geschikt is voor G+-gas en aantoonbaar geschikt te maken is voor H-gas.

De Afdeling advisering van de Raad van State adviseert het besluit vast te stellen, maar acht op onderdelen een dragende motivering of aanpassing van het ontwerpbesluit aangewezen. Het nut en de noodzaak van het voorgestelde verbod dienen, mede in het licht van het evenredigheidsbeginsel, alsnog dragend te worden gemotiveerd. Indien daarin niet kan worden voorzien dient van het verbod te worden afgezien.

1. Nut en noodzaak van het verbod

In verband met het opraken van de aardgasvoorraad in Groningen, zal Nederland op termijn van G-gas moeten overstappen op onder andere gas uit alternatieve bronnen met een andere samenstelling. Hiervoor zijn twee alternatieven beschikbaar: laagcalorisch gas (G+-gas) en hoogcalorisch gas (H-gas). De gastoestellen die aan de huidige vereisten voldoen, kunnen mogelijk het nieuwe gas niet op een veilige manier verwerken. Hierdoor kan bijvoorbeeld koolmonoxide ontstaan, omdat het nieuwe gas anders wordt verbrand, of kunnen toestellen 'op een veilige manier uitvallen'.[1]
Het ontwerpbesluit richt zich op het voorbereiden van het gastoestellenpark van de consument en de zakelijke kleingebruiker op de te verwachten wijziging van de gassamenstelling. Hiertoe wordt in het Besluit gastoestellen voorgeschreven dat het vanaf 1 januari 2017 verboden is om een gastoestel te koop aan te bieden dat niet aantoonbaar geschikt is voor G+-gas en H-gas, dan wel niet aantoonbaar geschikt is voor G+-gas en aantoonbaar geschikt is te maken voor H-gas.[2]

De Afdeling wijst op een recent antwoord van de Minister van Economische Zaken op Kamervragen dat 'een overgang (...) echter duur en complex (is), terwijl de marktvraag naar gas naar verwachting daalt en in de resterende gasvraag mogelijk zou kunnen worden voorzien door hoogcalorisch gas naar laagcalorisch gas te converteren. Het is daarom onzeker of deze overstap daadwerkelijk zal worden gemaakt'.[3] De Afdeling is, gezien de constatering dat niet vaststaat dat wordt overgestapt naar een andere gassamenstelling, vooralsnog niet overtuigd van de noodzaak van het voorgestelde verbod. Gelet op de bestaande onzekerheid over de overstap naar gas met een andere samenstelling, merkt de Afdeling op dat de noodzaak van het voorgestelde verbod per 1 januari 2017 een dragende motivering behoeft. Dit klemt te meer in het licht van het hieronder gestelde.

2. De Gastoestellenrichtlijn

a. Volledige harmonisatie

De Afdeling wijst erop dat richtlijn 2009/142/EG[4] (hierna: de Gastoestellenrichtlijn) de voorwaarden harmoniseert die nodig zijn om te voldoen aan de dwingende en fundamentele voorschriften inzake veiligheid, gezondheid en energiebesparing in verband met gastoestellen.[5] Uit de fundamentele voorschriften vloeit voort dat in lidstaten alleen toestellen op de markt mogen worden aangeboden, indien zij bij normaal gebruik geen gevaar opleveren voor personen, huisdieren en eigendommen.[6]

---

1 Toelichting hoofdstuk I, paragraaf 2.
2 Artikel I, onderdeel B.
3 Kamerstukken II 2015/16, 33 529, nr. 214, blz. 19 en blz. 53.
4 Richtlijn 2009/142/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 betreffende gastoestellen (PbEU 2009, L 330). De Europese Commissie heeft inmiddels ter vervanging van de Gastoestellenrichtlijn een verordening voorgesteld (voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende gastoestellen, 12 mei 2014, 2014/0136 (COD)).
5 De Gastoestellenrichtlijn is geïmplementeerd in het Besluit gastoestellen, Stb. 1992, 124.
6 Zie artikel 2 Gastoestellenrichtlijn.

Wanneer een gastoestel in overeenstemming is met de nationale normen ter uitvoering van de geharmoniseerde normen of de nationale normen, voor zover er op de door deze normen bestreken gebieden geen geharmoniseerde normen bestaan, wordt het toestel vermoed in overeenstemming te zijn met de fundamentele voorschriften.[7] De Gastoestellenrichtlijn verbiedt de lidstaten het in de handel brengen en ingebruikneming van gastoestellen die voldoen aan de richtlijn te verbieden, te beperken of te belemmeren, indien die voorzien zijn van de CE-markering.[8]

Het in het ontwerpbesluit opgenomen verbod houdt in dat bepaalde gastoestellen worden verboden, ook wanneer deze voldoen aan de richtlijn en voorzien zijn van de CE-markering. In de toelichting bij het ontwerpbesluit wordt geen aandacht besteed aan de Gastoestellenrichtlijn en de ruimte die deze zou bieden voor het verbod. Daarbij merkt de Afdeling op dat de Gastoestellenrichtlijn slechts een beperkte vrijwaringsmogelijkheid biedt om gastoestellen die gevaar kunnen opleveren voor de veiligheid van personen, huisdieren of eigendommen, uit de handel te nemen of het in de handel brengen daarvan te verbieden dan wel te beperken.[9] Zolang de gassamenstelling niet verandert (niet eerder dan 2022, maar waarschijnlijk na 2030) vormen gastoestellen die voldoen aan de richtlijn en zijn voorzien van de CE-markering immers geen gevaar voor personen, huisdieren en eigendommen.

Nu het voorgestelde verbod niet overeenkomstig de Gastoestellenrichtlijn maar overeenkomstig de Notificatierichtlijn[10] bij de Europese Commissie is aangemeld, beroept de Minister zich kennelijk op de rechtvaardigingsgronden die artikel 36 VWEU biedt om dergelijke maatregelen te treffen. De Afdeling wijst er echter op dat in geval van volledige harmonisatie als hier aan de orde de lidstaten geen beroep meer kunnen doen op de rechtvaardigingsgronden van artikel 36 VWEU.[11]

b. Evenredigheidsbeginsel

De Afdeling merkt op dat volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie een (potentieel) handelsbelemmerende maatregel als het voorgestelde verbod hoe dan ook alleen is toegestaan, indien het proportioneel is aan de algemene (niet-economische) belangen die het beoogt te beschermen. Dit komt erop neer dat de maatregel noodzakelijk, geschikt en evenredig moet zijn.[12]
In de toelichting wordt expliciet ingegaan op drie mogelijke instrumenten in anticipatie op een wijziging van de gassamenstelling: het wettelijke verbod, een wettelijk verplichte vermelding en een convenant.[13] Daaraan wordt elders in de toelichting toegevoegd dat het testen en aanpassen van alle toestellen voor 1 januari 2017 geen reële oplossing lijkt, omdat dit een arbeidsintensieve en miljoenen euro’s kostende operatie is.[14] Ten aanzien van de evenredigheid van het verbod wordt slechts volstaan met de opmerking dat de maatregel gerechtvaardigd is ter bescherming van ‘de openbare veiligheid, de gezondheid en het leven van personen’.[15]

Gelet op het bovenstaande concludeert de Afdeling dat in de toelichting een inhoudelijke toetsing aan het evenredigheidsbeginsel ontbreekt. Het ontbreken van een dergelijke toets prangt des te meer, nu uit antwoorden van de Minister van Economische Zaken op Kamervragen blijkt dat ‘onzeker (is) of deze overstap daadwerkelijk zal worden gemaakt’.[16] De Afdeling maakt tegen deze achtergrond de volgende opmerkingen.

i. Publieksinformatie

De keuze voor een verbod vanaf 1 januari 2017 wordt mede ingegeven door de kans dat de consument in onwetendheid een ‘verkeerd toestel’ aanschaft. Het verbod laat onverlet dat gastoestellen die (kort) vóór de inwerkingtredingsdatum zijn geïnstalleerd, op het moment dat de overstap naar een andere

---

7 Artikel 5 Gastoestellenrichtlijn. Met betrekking tot de gastoestellenrichtlijn zijn er tientallen geharmoniseerde normen gepubliceerd, zie http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/harmonised-standards/appliances-burning-gaseous-fuels/index_en.htm.
8 Artikel 4 Gastoestellenrichtlijn.
9 Artikel 7 Gastoestellenrichtlijn.
10 Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (PbEG 1998, L 204), zoals gewijzigd bij richtlijn 98/48/EG van 20 juli 1998 (PbEG 1998, L 217). Met ingang van 7 oktober 2015 is deze richtlijn vervangen door Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (codificatie), PbEU 2015, L 241.
11 Zie HvJ EG 5 oktober 1977, zaak 5/77 (Tedeschi), ECLI:EU:C:1977:144, punt 35. Een beroep op de in artikel 114, vijfde lid, VWEU genoemde rechtvaardigingsgronden (bescherming van milieu en arbeidsbescherming) is hier niet aan de orde.
12 HvJ EU 11 december 2008, zaak C-524/07, Commissie t. Oostenrijk, ECLI:EU:C:2008:717, punt 57, en de aldaar aangehaalde rechtspraak.
13 Toelichting paragraaf 3.
14 Toelichting paragraaf 1.2.
15 Toelichting paragraaf 6.
16 Kamerstukken II 2015/16, 33 529, nr. 214, blz. 19 en blz. 53.

gassamenstelling wordt gemaakt, mogelijk niet geschikt zijn voor de nieuwe gassamenstelling en hoe dan ook zullen moeten worden aangepast of vervangen. In de toelichting wordt hierop slechts summier ingegaan. De overheid moet ervoor zorgen dat de consument wordt geïnformeerd over de veranderende situatie. 'De consument kan dan zelf in huis passende maatregelen treffen om gastoestellen veilig te kunnen gebruiken, ook al is dat niet wettelijk verplicht'.[17]

Dit roept de vraag op waarom het in deze situatie voldoende wordt geacht om de consument te informeren, terwijl deze optie kennelijk geen rol speelt bij het voorkomen van het risico dat de consument in onwetendheid een 'verkeerd' toestel aanschaft.

ii. Aanpassing/vervanging van gastoestellen

De Afdeling wijst voorts op de maatregelen die Duitsland treft naar aanleiding van de omschakeling van laagcalorisch naar hoogcalorisch gas in bepaalde delen van het land. Volgens de toelichting is in Duitsland een verbod op gastoestellen die niet geschikt zijn voor een brede band voor laagcalorisch gas en/of hoogcalorisch H-gas reeds ingevoerd.[18]
Ziet de Afdeling het goed, dan is in Duitsland echter geen sprake van een wettelijk verbod, maar worden alle gastoestellen bij de eindgebruikers, het gaat om circa 5,4 miljoen toestellen en installaties, aangepast door een (monteur van een) gespecialiseerd bedrijf.[19] De omzetting naar een andere gaskwaliteit gebeurt in Duitsland stap voor stap en geschat wordt dat er gemiddeld jaarlijks circa 450.000 gastoestellen worden aangepast in de periode 2015–2030. In dit verband kan de Afdeling de redenering dat het testen van alle gastoestellen 'voor 1 januari 2017' zou moeten plaatsvinden,[20] in het licht van het feit dat een eventuele aanpassing in Nederland niet eerder dan 2022, maar waarschijnlijk na 2030 plaats zal vinden,[21] niet volgen.

De Afdeling constateert dat in de rapportage Gaskwaliteit voor de toekomst, deel 2 uit 2011, een mogelijkheid wordt beschreven die ook betekent dat installateurs bij consumenten moeten zorgen voor aanpassingen van installaties, namelijk de optie 'Onderhoud/vervanging op basis van triage'.[22] In de rapportage staat niet alleen een berekening van de kosten van integrale vervanging van huishoudelijke apparatuur, zoals overgenomen in de toelichting,[23] maar ook van de kosten die deze optie met zich zou brengen.[24] In de toelichting wordt hierop niet ingegaan.
In de Transitiestudie G-gas[25] uit 2013 wordt voorts gerefereerd aan maatregelen als een 'verplichte APK-keuring' voor bepaalde gebruiksapparatuur[26] en het in verband daarmee waar nodig introduceren van verplichte sensoren die de vrijkomende schadelijke gassen detecteren. Deze maatregelen maken deel uit van een in de Transitiestudie G-gas beschreven mix aan beleidsacties, op grond waarvan in dit rapport wordt geconcludeerd dat – behoudens onverwachte of onvoorziene gasmarktontwikkelingen – de transitieperiode tot ten minste 2030 kan worden verlengd.

iii. Aanpassing normen

Uit de toelichting wordt niet duidelijk of is overwogen om gebruik te maken van de in het kader van de Gastoestellenrichtlijn bestaande mogelijkheid om de technische normen waaraan de gastoestellen die in Nederland op de markt worden gebracht moeten voldoen, te laten aanpassen door de (nationale of Europese) normalisatie-instellingen zodat de gastoestellen zowel de huidige als de toekomstige gassamenstelling aan kunnen.[27] Het komt de Afdeling voor dat, hoewel het aanpassen van Europese normen een langdurig traject kan betreffen, daarmee duidelijkheid kan worden geschapen over welke

---

17 Toelichting paragraaf 1.5.
18 Toelichting paragraaf 3.1.
19 De noodzakelijke maatregelen variëren van software-aanpassingen tot omwisseling van sproeierkoppen en branderdeksels. De kosten worden omgeslagen naar alle klanten van de netwerkbeheerders in de marktgebieden waar de maatregelen worden getroffen. Zie http://erdgas-umstellung.de/verbraucherinformationen/.
20 Toelichting paragraaf 1.2.
21 Toelichting, paragraaf 5.
22 Bijlage bij Kamerstukken 2010/11, 29 023, nr. 84, blz. 56.
23 Toelichting, paragraaf 5. De kosten van de in het ontwerpbesluit voorgestelde maatregel variëren van 5,1 miljard in 2020, 2,3 miljard in 2025, 0,6 miljard in 2030, tot nihil in 2035.
24 De Minister van Economische Zaken maakt in de Kamerbrief van 13 januari 2016 een opmerking die ogenschijnlijk aansluit bij de optie 'Onderhoud/vervanging op basis van triage': 'De ombouw is een complex project waarbij er in ieder geval bij elke gasgebruiker in de betroffen regio een installateur langs moet komen' (Kamerstukken II 2015/16, 33 529, nr. 214, blz. 20). Hoe deze opmerking zich verhoudt tot het voorgenomen verbod is onduidelijk.
25 Bijlage bij Kamerstukken II 2012/13, 29 023, nr. 144.
26 Zie ook de pilot Veilige gezonde woning van de gemeente Utrecht (https://www.uneto-vni.nl/zakelijk/actueel-2016/resultaten-utrechtse-pilot-veilige-gezonde-woning-ruim-helft-woningen-voldoet-niet-aan-eisen). In de brief van de gemeente Utrecht aan de Tweede Kamer wordt een periodieke, vierjaarlijkse APK voor woninginstallaties gesuggereerd.
27 Zie artikel 4 van de Notificatierichtlijn en artikel 4 van Richtlijn 2001/95/EG van het Europees Parlement en de Raad van 3 december 2001 inzake algemene productveiligheid (PbEG 2002, L 11).

toestellen in Nederland in de transitieperiode op grond van de Gastoestellenrichtlijn mogen worden verkocht.[28]
In de toelichting wordt niet ingegaan op deze mogelijkheid.

c. Conclusie

De toelichting gaat niet in op de Gastoestellenrichtlijn en de ruimte die deze zou bieden voor het verbod. De Afdeling is er vooralsnog niet van overtuigd dat de Gastoestellenrichtlijn ruimte biedt voor een verbod als hier voorgesteld.
Indien een verbod als hier aan de orde op grond van de Gastoestellenrichtlijn dan wel artikel 36 VWEU wordt voorgesteld, moet hoe dan ook blijken dat het verbod noodzakelijk, geschikt en evenredig is. Uit de toelichting op het ontwerpbesluit blijkt onvoldoende of alternatieven voor het voorgestelde verbod zijn overwogen. Gelet hierop en mede in het licht van het feit dat de overstap naar ander gas onzeker is, blijkt onvoldoende uit de toelichting dat de voorgestelde maatregel noodzakelijk en evenredig is ter verwezenlijking van het gestelde doel. Hiermee staat niet vast dat het voorgestelde verbod gerechtvaardigd is, hetgeen vereist is gelet op het feit dat het verbod een (potentieel) handelsbelemmerende maatregel is.

De Afdeling adviseert in het licht van het voorgaande de keuze voor een verbod per 1 januari 2017 van een dragende motivering te voorzien. Indien in een dergelijke motivering niet kan worden voorzien adviseert zij van het verbod af te zien.

3. Notificatie

De toelichting vermeldt dat het ontwerpbesluit ter notificatie aan de Europese Commissie is voorgelegd.[29] De Europese Commissie en andere EU-lidstaten hebben tot 19 februari 2016 de tijd om op het ontwerpbesluit te reageren.[30]

Gelet op het maatschappelijk belang van dit voorstel wijst de Afdeling erop dat indien de notificatie aanleiding geeft tot het aanbrengen van wijzigingen van ingrijpende aard, zij over deze wijzigingen opnieuw moet worden gehoord.[31]

4. De Afdeling verwijst naar de bij dit advies behorende redactionele bijlage.

De Afdeling advisering van de Raad van State geeft U in overweging in dezen een besluit te nemen, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De vice-president van de Raad van State,
J.P.H. Donner.

---

[28] Zie ook de hoofdstuk 5, Conclusie en aanbevelingen, van het rapport Gaskwaliteit voor de toekomst, deel I, waarin over de Gastoestellenrichtlijn wordt opgemerkt: ‘Lidstaten kunnen voor hun land met dit instrument specificeren voor welke gaskwaliteit en bandbreedte nieuw op de markt te brengen toestellen geschikt moeten zijn’ (Bijlage bij Kamerstukken 2010/11, 29 023, nr. 84, blz. 84. Voor zover de situatie in Nederland daar ruimte voor biedt, zou kunnen worden aangesloten bij inmiddels specifiek voor de Duitse respectievelijk Franse markt ontwikkelde technische normen.
[29] Toelichting paragraaf 6.
[30] Zie http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris. De notificatie heeft op 18 november 2015 plaatsgevonden (notificatienummer 2015/642/NL).
[31] Zie ook aanwijzingen 263 en 277 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

Redactionele bijlage bij het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State betreffende no.W13.15.0422/III

– In artikel I, onderdeel B, ‘dan wel aantoonbaar geschikt’ vervangen door ‘dan wel niet aantoonbaar geschikt’.

Tekst zoals toegezonden aan de Raad van State: Besluit van tot wijziging van het Besluit gastoestellen en het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten in verband met de veranderende samenstelling van gas in Nederland, alsmede technische wijziging van enige andere besluiten

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van ....., kenmerk 867534-143734-VGP;

Gelet op de artikelen 2, eerste lid, van de richtlijn 2009/142/EG van het Europees parlement en de Raad van 30 november 2009 betreffende gastoestellen, alsmede op artikel 4, eerste lid, artikel 8, eerste lid, onderdeel c, en artikel 32b, tweede lid, van de Warenwet;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van ....., nummer .....

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van ....., kenmerk .....;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit gastoestellen wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, worden onder vervanging van een punt aan het slot van onderdeel d door een puntkomma, drie onderdelen toegevoegd, luidende:

e. *G+-gas:* gas van een kwaliteit als bedoeld in de tweede gasfamilie met Wobbe-index calorische bovenwaarde (43,46–45,3 MJ/m^3 (0°C)), vermeld in bijlage VI bij dit besluit;
f. *H-gas:* gas van een kwaliteit als bedoeld in groep E vermeld in bijlage VI bij dit besluit;
g. *te koop aanbieden:* het in het kader van een handelsactiviteit, al dan niet tegen betaling, verstrekken met het oog op distributie, consumptie of gebruik op de Nederlandse markt.

2. In het tweede lid wordt na de eerste volzin een volzin toegevoegd, luidende:

Artikel 2, vierde lid, en artikel 6, vijfde lid, zijn niet van toepassing op gastoestellen die niet bestemd zijn om in Nederland op het aardgasnet te worden aangesloten.

B

Aan artikel 2 wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. Het is verboden om een gastoestel te koop aan te bieden dat niet aantoonbaar geschikt is voor G+-gas en H-gas, dan wel aantoonbaar geschikt is voor G+-gas en aantoonbaar geschikt is te maken voor H-gas.

C

Aan artikel 6 worden twee leden toegevoegd, luidende:

5. Een te koop aan te bieden gastoestel bevat een onlosmakelijke op of in het toestel op een duidelijke plaats aangebrachte, onuitwisbare aanduiding van geschiktheid voor G+-gas of H-gas.

6. De in het eerste lid bedoelde aanduiding is voor G+-gas: I2(43,46 – 45,3 MJ/m^3 (0°C)) en voor H-gas: I2E.

D

In artikel 10 wordt ‘Besluit gastoestellen’ vervangen door: Warenwetbesluit gastoestellen.

E

In de bijlagen I tot en met V wordt 'Besluit gastoestellen' telkens vervangen door: Warenwetbesluit gastoestellen.

F

Na Bijlage V wordt de volgende bijlage toegevoegd:

Bijlage VI behorende bij het Warenwetbesluit gastoestellen

Gas familie	Wobbe index (bovenwaarde) in	Leveringsdruk in mbar		
	MJ/m³ of kWh/m³(0°C)	Minimum	Nominaal	Maximum
TWEEDE[2]	43,46 – 45,3 MJ/m³ [3]	23,7[4]	25[4]	30[4]
Groep E[5]	53,51 MJ/m³ 47,00 – 55,7 MJ/m³ [6]	19[7]	20[7] 17–25[7]	25[7]

[2] Deze groep is specifiek voor Nederland. Het betreft gassen die een lage Wobbe-index hebben en een relatief hoog aandeel hogere koolwaterstoffen en koolstofdioxide kunnen bevatten. Deze groep was nog niet opgenomen in appendix B van de EN 437. De start van distributie van deze naamloze specifieke groep laag calorisch gas is op zijn vroegst per 1-1-2022;

[3] De veilige werking van de gastoestellen van deze groep moet verzekerd zijn voor gassen die veel koolstofdioxide, moleculair waterstof of hogere koolwaterstoffen bevatten. Voor gebruikers op uitzonderlijke geografische locaties kan een hogere Wobbe-index gelden, waardoor effectief een andere gasgroep geldt.

[4] De leveringsdrukken tonen de gasdruk, na de eventuele gasdrukregelaar, voor de gasmeter bij de eindverbruiker. Leveringsdrukken aan industriële gebruikers kunnen aanzienlijk hoger zijn.

[5] start van distributie van gas van Groep E aan de huidige gebruikers van laag calorisch gas op zijn vroegst per 1-1-2030'.

[6] Dit is de nationale bandbreedte van de Wobbe-index.

[7] De leveringsdrukken weerspiegelen de druk bij binnenkomst in de meter voor huishoudelijke gebruikers. Leveringsdrukken aan niet-huishoudelijke gebruikers kunnen aanzienlijk hoger zijn.

ARTIKEL II

In de bijlage bij het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten komt in de tabel met de kolommen 'Omschrijving van de overtreding' en 'Boetebedrag per categorie' rubriek C-10 als volgt te luiden:

C-10	Warenwetbesluit gastoestellen		
C-10.1.1	art. 2, lid 1 j° art. 3, lid 1	€ 525,–	€ 1050,–
C-10.1.2	art. 2, lid 1 j° art. 3 lid 2	€ 525,–	€ 1050,–
C-10.2.1	art. 2 lid 2 j° art. 3 lid 1	€ 525,–	€ 1050,–
C-10.2.2	art. 2 lid 2 j° art. 3 lid 2	€ 525,–	€ 1050,–
C-10.2.3	art. 2 lid 2 j° art. 5 lid 1	€ 525,–	€ 1050,–
C-10.2.4	art. 2 lid 2 j° art. 5 lid 2	€ 525,–	€ 1050,–
C-10.2.5	art. 2 lid 2 j° art. 5 lid 3	€ 525,–	€ 1050,–
C-10.2.6	art. 2 lid 2 j° art. 5 lid 4	€ 525,–	€ 1050,–
C-10.2.7	art. 2 lid 2 j° art. 6 lid 1	€ 525,–	€ 1050,–
C-10.2.8	art. 2 lid 2 j° art. 6 lid 2	€ 525,–	€ 1050,–
C-10.2.9	art. 2 lid 2 j° art. 6 lid 3	€ 525,–	€ 1050,–
C-10.2.10	art. 2 lid 2 j° art. 6 lid 4	€ 525,–	€ 1050,–
C-10.3.11	art. 2 lid 2 j° art. 6, lid 5	€ 525,–	€ 1050,–
C-10.4.12	art. 2 lid 2 j° art. 6, lid 6	€525,–	€ 1050,–
C-10.3.13	art. 2 lid 3	€ 525,–	€ 1050,–
C10.3.14	art. 2 lid 4	€ 525,–	€ 1050,–

ARTIKEL III

In artikel 3.5a van het Arbeidsomstandighedenbesluit wordt 'Besluit gastoestellen' vervangen door: Warenwetbesluit gastoestellen.

ARTIKEL IV

In artikel 6 van het Besluit rendementseisen cv-ketels wordt 'Besluit gastoestellen' vervangen door: Warenwetbesluit gastoestellen.

ARTIKEL V

In artikel 2 van het Warenwetbesluit drukapparatuur wordt ‘Besluit gastoestellen’ vervangen door: Warenwetbesluit gastoestellen.

ARTIKEL VI

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2017.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen

1. Introductie

Artikel 2, eerste lid, van richtlijn 2009/142/EG van het Europees parlement en de Raad van 30 november 2009 betreffende gastoestellen (hierna: Gastoestellenrichtlijn) bepaalt dat de lidstaten alle nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat gastoestellen alleen te koop worden aangeboden indien zij bij normaal gebruik geen gevaar opleveren voor de veiligheid van personen, huisdieren of eigendommen. Deze richtlijn is geïmplementeerd in het Besluit gastoestellen.

De aardgasvoorraad in Groningen, het zogenoemde Groningen gas (G-gas), raakt op. Nederland zal daarom moeten overstappen op onder andere gas uit alternatieve bronnen met een andere samenstelling. Hiervoor zijn twee alternatieven beschikbaar, laagcalorisch gas, pseudo-Groningengas (G+-gas) en hoogcalorisch gas (H-gas). Een aanpassing van het gedistribueerde gas is naar de mening van de regering op termijn zeer waarschijnlijk.

De samenstelling van het gas voor consumenten en zakelijk kleinverbruikers gaat op termijn waarschijnlijk veranderen. Dit kan tot gevolg hebben dat gastoestellen die aan de huidige vereisten voldoen het nieuwe gas niet op een veilige manier kunnen verwerken. Om deze reden wordt het Besluit gastoestellen aangepast.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is verantwoordelijk voor de veiligheid van gastoestellen. Door de eisen voor gastoestellen aan te passen aan de veranderende gassamenstelling geeft de Minister van VWS invulling aan deze verantwoordelijkheid. Daarbij is het doel dat gastoestellen vanaf 1 januari 2017 alleen te koop aangeboden mogen worden indien deze toestellen aantoonbaar geschikt zijn bevonden voor G+-gassamenstelling en H-gassamenstelling of aantoonbaar geschikt zijn voor G+-gas en aantoonbaar geschikt zijn te maken voor H-gas. Daarbij is tevens een vereiste dat gastoestellen het nieuwe gas moeten aankunnen, maar ook moeten blijven voldoen aan de vigerende Europese en Nederlandse vereisten van onder meer de Gastoestellenrichtlijn.

1.1 Aanloop tot het besluit

Experts zijn het er over eens dat de huidige gastoestellen het H-gas niet aantoonbaar veilig aankunnen en de veiligheid van G+-gas bij gebruik door de huidige gastoestellen is onbekend, maar waarschijnlijk speelt ook hier een aanzienlijk veiligheidsrisico. De veiligheid van de gastoestellen moet onder de veranderende omstandigheden steeds gegarandeerd blijven. De regering kiest daarom voor een verbod op de verkoop van gastoestellen die niet aantoonbaar geschikt zijn voor de nieuwe gassamenstellingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste dilemma’s die zijn meegenomen bij het maken van deze keuze.

1.2 Geschiktheid

De precieze omvang en samenstelling van het gastoestellen ’park’ in gebruik bij de consument en zakelijke kleinverbruiker is niet bekend. Gastoestellen kennen een grote vorm van variëteit en levensduur. Het gaat naar schatting om elf tot vijftien miljoen toestellen, met name cv-ketels, geisers, fornuizen, sfeerhaarden en stralingsverwarmers. Het testen van al deze toestellen op G+-gas normen voor 1 januari 2017 lijkt geen reële optie, omdat dit een zeer arbeidsintensieve, miljoenen euro’s kostende operatie is waarbij alle huishoudens met een gastoestel gecontroleerd moeten worden. Het testen van gastoestellen in huishoudens ligt in het kader van het Besluit gastoestellen voorts niet voor de hand, aangezien eisen worden gesteld aan producten. De wet- en regelgeving in het kader van de Warenwet is niet van toepassing ten aanzien van hetgeen geschiedt in het kader van de particuliere huishouding.

Technisch is het mogelijk om tot in de lengte van dagen gas bij de eindgebruiker te leveren vergelijkbaar aan het huidige G-gas, maar daarvoor dient mogelijk het wel beschikbare gas uit bijvoorbeeld Rusland of Noorwegen behandeld te worden (door het verwijderen van hogere koolwaterstoffen) en dient stikstof te worden toegevoegd. Dit is echter geen structurele oplossing waardoor ook deze optie in de ogen van de regering voor de langer termijn afvalt.

1.3 Reserveren Groningengas voor Nederlandse afnemers

Het Groningengas wordt op basis van langjarige contracten verkocht aan afnemers in onder andere België, Duitsland en Frankrijk. Indien deze export zou stoppen, zou er meer en langer gas voor de Nederlandse afnemers beschikbaar blijven. Dit is echter niet mogelijk. Het probleem van minder of

geen G-gas in de buurlanden wordt in dat geval een acuut probleem. Op basis van het vrije verkeer van goederen zullen partijen uit buurlanden alsnog G-gas op de Nederlandse gasmarkt kopen en dit exporteren.

1.4 Planning

Het tijdstip waarop G+-gas en H-gas voor het eerst door de Nederlandse distributiegasleidingen naar de huishoudelijke en klein zakelijke markt zal stromen staat niet vast. Eerder heeft de Minister van Economische Zaken aan de Tweede Kamer[1] toegezegd ten minste tot 2022 het huidige G-gas te garanderen en dat die datum zo ver mogelijk wordt opgerekt '... om burgers niet op kosten te jagen'. Van de oorspronkelijke 2600 miljard kubieke meter gas in het Groningen veld zit nu nog ongeveer 800 miljard onder de grond. Naar mate de voorraad gas kleiner wordt, komt het gas des te langzamer uit de grond. Hierdoor is er een zeer lange productiestaart. Rond 2020 begint de afname, en mogelijk bestaat over vele decennia nog steeds een economisch winbare hoeveelheid G-gas. Door de productieplafonds op G-gas vanwege aardbevingsrisico's blijft er nu meer gas in voorraad dan eerder in de productieplanning was opgenomen. Het is onmogelijk om te voorspellen welke andere ontwikkelingen die van invloed zijn op de gaswinning zich tussen nu en de verdere toekomst zullen voordoen.

1.5 Levensduur

De gemiddelde levensduur van bijvoorbeeld een cv-ketel is ongeveer 20 jaar. Het is daarom mogelijk dat het te koop aanbieden van andere gastoestellen die gedurende hun levensduur veilig zouden zijn geweest, wordt verboden, bijvoorbeeld als het G-gas tot 2032 uit de leidingen komt. Het verbod voorkomt evenwel dat een consument onnodig kosten moet maken aan een toestel dat tijdens zijn levensduur ongeschikt blijkt te zijn voor het nieuwe gas.

Gastoestellen van vóór 2017 zullen mogelijk niet geschikt (te maken) zijn voor de nieuwe gassamenstelling. In de aanloop van de wijziging van de gassamenstelling moet de overheid ervoor zorgen dat de consument wordt geïnformeerd over de veranderende situatie. De consument kan dan zelf in huis passende maatregelen treffen om gastoestellen veilig te kunnen gebruiken, ook al is dat wettelijk niet verplicht.

1.6 Conclusie

Gezien het feit dat het G-gas opraakt, de grote waarschijnlijkheid dat de huidige toestellen in elk geval het H-gas niet aan kunnen én de onduidelijkheid over de veiligheid van het G+gas op de huidige toestellen is een verbod nodig op het te koop aanbieden van gastoestellen die niet geschikt zijn voor tenminste G+-gas en H-gas. Nu nog onbekende veiligheidsrisico's voor de consument worden dan zekerheidshalve ondervangen. Duidelijkheid over de ingangsdatum van het verbod geeft iedereen de gelegenheid passende maatregelen te treffen om te voorkomen dat een bestaand gastoestel onveilig wordt.

2. Waarom nu dit besluit

Sinds de ontdekking van de gasvelden in Groningen zijn in Nederland alle gastoestellen afgestemd op de kwaliteit van het Groningen-gas (G-gas, laagcalorisch gas met relatief veel stikstof in vergelijking met gas uit andere velden). Omdat de productie van het G-gas zal afnemen en het aanbod van H-gas (hoog calorisch gas) zal toenemen, zal de samenstelling van het gas voor consumenten en zakelijk kleinverbruiker veranderen. Waarschijnlijk eerst in G+-gas (laag calorisch gas met iets bredere bandbreedte dan G-gas) en vervolgens in H-gas. De gastoestellen die op dit moment verkocht worden en in de huizen aanwezig zijn worden door de fabrikant geconstrueerd voor G-gas. Het is niet duidelijk of die toestellen het nieuwe gas op een veilige manier kunnen verwerken. Hierdoor kan bijvoorbeeld koolmonoxide ontstaan doordat het nieuwe gas anders wordt verbrand. Ook is het mogelijk dat de toestellen op een veilige manier uitvallen.

Het onderhavige besluit richt zich op het voorbereiden van het gastoestellenpark van de consument en zakelijke kleinverbruiker die nu G-gas krijgen op de te verwachten veranderende gassamenstelling. Dit wordt verwezenlijkt door voor te schrijven dat vanaf 1 januari 2017 alleen nog gastoestellen te koop aangeboden mogen worden, indien een gastoestel aantoonbaar geschikt is bevonden voor de G+-gassamenstelling en de H-gas-samenstelling of aantoonbaar geschikt is voor G+-gas en aantoonbaar geschikt is te maken voor H-gas. De huidige industriële H-gas gebruikers in Nederland vallen buiten de reikwijdte van het onderhavige besluit.

---

[1] Kamerstukken II, 2010/11, 29 023, nr. 84

Het streven is om hierdoor te realiseren dat op het moment dat het anders samengestelde gas wordt gedistribueerd een zo groot mogelijk deel van het gastoestellenpark bij de consument en zakelijk kleinverbruiker (door economische afschrijving) reeds is vervangen door toestellen waarvan de veiligheid met die nieuwe gassamenstelling is geborgd.

3. Afweging van alternatieven

Om de consument zo goed mogelijk te beschermen tegen de negatieve gevolgen van veranderende gassamenstelling en voor te bereiden op de veranderde gassamenstelling zijn drie instrumenten mogelijk: een wettelijk verbod, de wettelijk verplichte vermelding of een convenant. In deze paragraaf worden deze opties kort beschreven en de belangrijkste voor- en nadelen benoemd.

3.1 Wettelijk verbod

In de (waren)wet- en regelgeving kan worden vastgelegd op welke datum alleen nog gastoestellen te koop aangeboden mogen worden die aantoonbaar geschikt zijn voor G+-gas en H-gas, dan wel aantoonbaar geschikt zijn voor G+-gas en aantoonbaar geschikt te maken zijn voor H-gas. Door een verbod wordt voor alle betrokkenen duidelijkheid gecreëerd. Daarbij constateert de regering voorts dat in Duitsland een verbod op gastoestellen, die niet geschikt zijn voor een brede band voor laagcalorisch gas en/of hoog-calorisch H-gas, reeds is ingevoerd, wat ertoe heeft geleid dat de Duitse consument klaar is voor de geleidelijke afname vanaf 2020 van de import van laag-calorisch gas uit Nederland.

Door een verbod in te voeren wordt het te koop aanbieden van toestellen die niet aantoonbaar geschikt zijn voor het G+-gas en het H-gas verboden, terwijl die gedurende hun levensduur misschien nog veilig zouden zijn geweest zolang nog niet zou zijn overgegaan naar distributie van G+ of H-gas. De nieuwe eis valt samen met de eco-design-richtlijn[2], waardoor nieuwe toestellen ontwikkeld en op de markt gebracht moeten worden. Er is hierdoor nauwelijks of geen prijsopdrijvend effect.

3.2. Wettelijk verplichte vermelding

In de (waren)wet- en regelgeving kan worden vastgelegd dat er verplicht op het toestel staat of deze geschikt is voor het nieuwe G+ en/of H-gas.

Het voordeel van deze optie is dat de consument langer een keuze heeft welk toestel hij wil aanschaffen. De consument moet echter wel kunnen controleren of de vermelding op zijn toestel aangeeft dat het toestel voor het nieuwe gas geschikt is of niet.

Het nadeel van deze optie is dat er veel langer toestellen op de markt blijven die dan mogelijk niet geschikt zijn voor de nieuwe gassamenstelling. Dit kan tot gevolg hebben dat het gas niet gaat branden of dat de verbranding onvolledig is. Dit laatste heeft tot gevolg dat koolmonoxide ontstaat waardoor de consument een veiligheidsrisico loopt.

3.3. Convenant

Ten slotte kan in een convenant met de sector geregeld worden wat de uiterste verkoopdatum is van toestellen die geschikt zijn voor een bepaalde gassamenstelling. Het merendeel van de marktpartijen zal naar verwachting partij willen zijn bij een dergelijk convenant, net als dat de consumentenvertegenwoordiger en ook de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) uitgenodigd kunnen worden om deel te nemen.

Nadeel van een convenant is de afdwingbaarheid. Er kan in het convenant een boetebeding worden opgenomen als het convenant niet wordt nageleefd. Het beleidsdoel (veiligheid consument) wordt daarmee echter niet op voorhand bereikt. Bijkomend nadeel is dat nooit iedereen partij is bij het convenant (naast bepaalde Nederlandse bedrijven ook buitenlandse fabrikanten). Er blijven daardoor tot op het laatste moment toestellen op de markt komen die het nieuwe gas (misschien) niet aan kunnen. De regering acht deze mogelijkheid daarom minder geschikt voor een internationale markt waarbij alleen toestellen, die in Nederland worden verkocht geschikt moeten zijn voor de Nederlandse gassamenstelling.

---

[2] Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten (PbEU 2009, L 285).

3.4. Conclusie

Een nadeel dat in meer of mindere mate aan alle opties kleeft is de mogelijke kosten voor de consument. Zolang er twee soorten gastoestellen op de markt blijven loopt de consument, zeker bij een keuze voor een wettelijk verplichte melding en in mindere mate in het geval van een keuze voor een convenant de kans om onwetend een verkeerd toestel te kopen. Daarnaast blijven langer oude toestellen op de markt. Er is dan een kans dat het gas verarmd moet worden om veiligheidsrisico's te voorkomen.

Dit overwegende is een verbod door middel van het onderhavige besluit de beste keuze omdat daarmee de veiligheid van de consument het beste is geborgd. Bovendien wordt voor alle betrokkenen duidelijkheid gecreëerd. Daarbij kiest de regering er tevens voor om verplicht te stellen om aan te geven op toestellen, die te koop worden aangeboden, voor welk soort gas zij geschikt zijn.

4. Handhaving

De controleambtenaren van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (hierna: NVWA) zullen worden belast met de handhaving van het onderhavige besluit.

De verplichting om een aanduiding van de geschiktheid voor G+-gas en/of H-gas op een gastoestel aan te brengen beperkt de mogelijkheden om zich aan de werking van dit besluit te onttrekken.

Aan de hand van de aanduiding op een gastoestel kan worden gecontroleerd of een gastoestel geschikt is voor G+-gas en/of H-gas. De namens de Minister van VWS gemandateerde functionarissen van de NVWA kunnen indien wordt geconstateerd dat gastoestellen niet voldoen aan de bepalingen van het onderhavige besluit degene, die de desbetreffende toestellen te koop aanbiedt of te koop heeft aangeboden gelasten om toestellen uit de handel te nemen, de handel te staken of terug te laten roepen of het publiek te waarschuwen. Tevens kunnen deze functionarissen namens de Minister van VWS een bestuurlijke boete opleggen.

5. Financiële consequenties en administratieve lasten

Het onderhavige besluit betreft een verbod voor aanbieders van gastoestellen. Deze aanbieders moeten vanaf 1 januari 2017 eenmalige kosten maken of hebben gemaakt om gastoestellen geschikt te maken voor de nieuwe gassamenstelling. Deze worden geschat op maximaal € 30 miljoen euro. Een gedeelte van deze investeringen zijn door aanbieders reeds gemaakt als gevolg van de implementatie van de Ecodesign-richtlijn. Ook wordt een gedeelte van deze kosten door aanbieders sowieso gemaakt als gevolg van het continu verbeter- en innovatieproces bij de ontwikkeling van nieuwe gastoestellen. De eenmalige kosten die voortvloeien uit onderhavig besluit kunnen hierdoor dus lager uitvallen. Hoeveel lager is door de grote verscheidenheid aan gastoestellen niet vast te stellen. Om de kosten te beperken hebben de vertegenwoordigende organisaties van gastoestelfabrikanten het ministerie in de context van reguliere overleggen Warenwet die aan gastoestellen zijn gewijd, verzocht om het besluit pas per 1 januari 2017 in werking te laten treden. Dit verzoek heeft het ministerie ingewilligd. Hierdoor kunnen de ontwikkel- en keuringskosten zeer sterk beperkt worden omdat per deze datum aan alle gastoestellen die onder de Gastoestellenrichtlijn vallen, ook de andere nieuwe eisen worden gesteld. Het is moeilijk de eenmalige ontwikkel- en keuringskosten die het gevolg zijn van deze regeling, van de Eco-designrichtlijn en de reguliere productontwikkeling in de branche te scheiden.

De regering verwacht dat de structurele kosten voor het aanbrengen van een aanduiding op een gastoestel voor geschiktheid voor G+- of H-gas nihil zijn, omdat deze in de plaats komen van de aanduiding die nu al verplicht is.

Het besluit heeft gevolgen voor de consument als gebruiker, maar brengt geen directe vervangingskosten met zich mee voor de gebruiker, omdat het vervangen van een gastoestel niet wordt verplicht. Daarbij geldt dat hoe langer van tevoren bekend is op welk type gas gebruiker zich moet richten, des te lager kosten voor het vervangen of het aanpassen van apparatuur zullen zijn als er te zijner tijd besloten wordt gas met een andere samenstelling te distribueren vóórdat er slechts gastoestellen bij consumenten staan die deze andere samenstelling aankunnen. De regering zal om deze reden en om redenen van veiligheid te zijner tijd aandacht besteden aan de communicatie over de veranderende gassamenstelling en de noodzaak voor het vervangen of aanpassen van gastoestellen. Kosten van versnelde vervanging of aanpassing van gastoestellen is *geen* gevolg van voorliggende regeling. Over deze eventuele versnelling op termijn kan het volgende worden opgemerkt.

Bij de aanschaf van nieuwe apparatuur wordt op basis van dit besluit rekening gehouden met zowel de huidige als het te verwachten type gas. Veelal zijn de meerkosten bij nieuwe installaties die

geschikt moeten zijn voor zowel het bestaande type gas als het nieuwe type gas beperkt, omdat bestaande gastoestellen in sommige gevallen eenvoudig aan te passen zijn. Als de distributie van het nieuwe type gas kan worden afgestemd met de normale termijnen voor de revisie of vervanging van gasapparatuur zijn de kosten van het aanpassen van de apparatuur zeer beperkt. De kosten hiervan zijn grosso modo de totale restwaarde van alle gebruiksapparatuur.

In de rapportage Gaskwaliteit voor de toekomst deel 2 uit 2011[3] wordt voorgesteld om de gassamenstelling, waarvoor de gastoestellen voor consumenten geschikt moeten worden gemaakt te verbreden. De kosten van de maatregel in deze rapportage voor het aanpassen aan G+-gas variëren van € 5,1 mld. in 2020 tot nihil in 2035, afhankelijk van het moment waarop de nieuwe gassamenstelling wordt ingevoerd. Hierbij is rekening gehouden met de economische levensduur van 20 jaar en het op de markt komen van een nieuw toesteltype in 2015. In de berekening wordt er vanuit gegaan dat jaarlijks gemiddeld 0,7 mln. toestellen (14,4 mln. toestellen / 20 jaar levensduur) natuurlijk worden vervangen, en daarom het aandeel toestellen dat vervangen moet worden, met de tijd afneemt. Bij de afschrijving wordt uitgegaan van de gemiddelde leeftijd van het toestellenpark dat nog niet is vervangen.

In de onderstaande tabel is de berekening weergegeven:

	2015	2020	2025	2030	2035
Aantal toestellen vervangen (natuurlijk verloop, mln.)	0	3,6	7,2	10,8	14,4
Aantal toestellen nog niet vervangen	14,4	10,8	7,2	3,6	0
Kosten per eenheid nieuw (€)	1250	1250	1250	1250	1250
Afschrijving oude toestel	50%	63%	75%	88%	100%
Restwaarde per toestel (€)	625	469	313	156	0
Totaalkosten (€ mld.)	9	5,131	2,3	0,6	0

Bij de normale vervangingscyclus voor huishoudelijke toestellen zal de tijduur voor deze maatregel 20 jaar bedragen.
Reeds geïnstalleerde gastoestellen zijn veilig tot de distributie van G+ (of H-gas) start. Voordat ander gas gedistribueerd gaat worden, zullen de gastoestellen die vóór 2017 geïnstalleerd zijn geschikt gemaakt moeten worden voor het nieuwe gas dan wel vervangen moeten worden. Dit zal niet eerder dan 2022 zijn en waarschijnlijk veel later (na 2030).

6. Notificatie

Het besluit is op..PM.. gemeld aan de Commissie van de Europese Unie, ter voldoening aan artikel 8, eerste lid, van richtlijn nr. 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (PbEG 1998, L 204).

Deze notificatie aan de Commissie was noodzakelijk, aangezien artikel I een technisch voorschrift bevat in de zin van richtlijn 98/34/EG. Voor zover het onderhavige besluit kwantitatieve invoerbeperkingen of maatregelen van gelijke werking bevat, worden deze maatregelen gerechtvaardigd ter bescherming van de openbare veiligheid, de gezondheid en het leven van personen.

7. Regulier Overleg Warenwet (ROW)

Op 17 mei 2013, 13 juni 2014, 20 maart 2015 en 12 augustus 2015 is het Regulier Overleg Warenwet (ROW)[4] geraadpleegd en geïnformeerd over het ontwerpbesluit. De ontvangen vragen en opmerkingen zijn door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), in samenspraak met het ministerie van Economische Zaken (EZ) verwerkt in de tekst. De geplande datum van inwerkingtreding van het besluit is overeenkomstig de wens van het ROW.

De regering is er zich van bewust dat de onzekerheid rondom de gassamenstelling voor onrust bij de branche zorgt. Feit is dat in de huidige situatie een verbod nodig is om veilig gebruik van gastoestellen te kunnen garanderen. Daarom wordt met dit ontwerpbesluit het verbod ingevoerd om na 1 januari 2017 gastoestellen te koop aan te bieden die niet geschikt zijn voor G+-gas en H-gas, dan wel niet geschikt zijn voor G+-gas en geschikt zijn te maken voor H-gas, gebaseerd op de huidige (te

---

3 Bijlage bij Kamerstukken II 2010/11, 29 023, nr. 84
4 Aan het ROW nemen vertegenwoordigers deel van ondernemers (industrie en handel), van consumenten, van ministeries (met name van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en van Economische Zaken), van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, en van branche organisaties.

verwachten) gassamenstelling. De importeurs en fabrikanten van gastoestellen rekenen momenteel al langere tijd op de voorliggende eisen aan gastoestellen.

II Artikelsgewijs

Artikel I

Onderdeel A

In onderdeel A wordt een aantal definities toegevoegd.

Het betreft de definities van de verschillende samenstellingen van G+-gas en H-gas.

Het gastype G+-gas bedoeld artikel 1, onder e heeft in de Europese definitie van gasfamilies geen afzonderlijke naamsaanduiding. In Nederland wordt deze groep aangeduid met de letter ‘k’. De Europese Commissie erkent echter geen gasgroepen die niet in norm EN 437 gedefinieerd worden. De letter ‘k’ is in de norm niet opgenomen. Het is wel toegestaan om de grenswaarden van het gas aan te geven. Op die manier wordt het gastype G+ gedefinieerd.

Voorts wordt het begrip ‘te koop aanbieden’ gedefinieerd. Dit begrip wordt geïntroduceerd ten behoeve van de nationale eisen in het besluit ten aanzien van gastoestellen, die in Nederland op de markt worden aangeboden. Gastoestellen die op de markt gebracht worden en niet zijn bestemd voor de Nederlandse markt, vallen buiten de reikwijdte van het onderhavige wijzigingsbesluit.

Onderdeel B

Artikel B bevat een verbodsbepaling: het is verboden om gastoestellen te koop aan te bieden, die niet geschikt zijn voor G+-gas en H-gas, dan wel niet geschikt zijn voor G+-gas en geschikt zijn te maken voor H-gas. In deze laatste situatie is voorzien, aangezien sommige gastoestellen, die geschikt zijn voor G+-gas op termijn geschikt gemaakt kunnen worden gemaakt voor H-gas op het moment dat dit de enige gassamenstelling is, die kan worden gebruikt door gastoestellen, zonder dat het gehele toestel hoeft te worden vervangen. Dit kan een kostenbesparing opleveren voor consumenten en producenten.

Onderdeel C

Onderdeel C bevat een nader voorschrift over de verplichting tot het aangeven van de geschiktheid van een gastoestel voor een bepaald type gassamenstelling. Op alle gastoestellen dient te worden vermeld of het gastoestel voor G+-gas, H-gas of beiden is geschikt. Deze verplichting geldt voor gastoestellen, die te koop aangeboden worden vanaf de datum van inwerkingtreding van het onderhavige besluit. Daarbij wordt aangegeven voor welke gassamenstelling het desbetreffende gastoestel op dat moment geschikt is.

Ten tweede bevat onderdeel C de voorschriften hoe de aanduidingen voor G+-gas en H-gas moeten worden aangegeven.

Onderdeel D en E

Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om de citeertitel van het Besluit gastoestellen te wijzigen in Warenwetbesluit gastoestellen. Hiermee wordt beter aangesloten bij de formulering van andere algemene maatregelen van bestuur op grond van de Warenwet.

Onderdeel F

Met onderdeel F wordt een bijlage VI aan het besluit toegevoegd, waarin de samenstellingen van G+-gas en H-gas nader zijn gespecificeerd.

Artikel II

In de bijlage bij het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten wordt de citeertitel van het Besluit gastoestellen aangepast en worden boetebedragen gekoppeld aan overtreding van de nieuwe bepalingen in het Warenwetbesluit gastoestellen.

Artikel III tot en met V

De artikelen III tot en met V bevatten technische wijzigingen als gevolg van de aanpassing van de citeertitel van het Besluit gastoestellen.

Artikel VI

Gelet op de toezegging door de Minister van Economische Zaken aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II, 2010/11, 29 023, nr. 84) dat tenminste tot 2022 gas met de huidige samenstelling aan consumenten en zakelijke kleinverbruikers zal worden gegarandeerd acht de regering een snelle inwerkingtreding van het onderhavige besluit van belang. De gemiddelde levensduur van een gastoestel wordt immers ingeschat op 20 jaar, zodat daarom redelijkerwijs kan worden verwacht dat globaal vanaf 2035 de meeste gastoestellen geschikt zijn voor veilig gebruik met een nieuwe gassamenstelling. Hierbij kiest de regering voor een inwerkingtreding met ingang van 1 januari 2017 om fabrikanten en importeurs in de gelegenheid te stellen hun productieproces aan te passen en oude voorraden te verkopen.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,